

Список використаних джерел:

1. Бугаєць Н.А. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів до роботи з сім'єю: Автореф. дис. канд. пед. наук. – Харків, 2002. – С. 204.
2. Ківенко Н.В., Лановенко І.І., Мельник П.В. Девіантна поведінка: сучасна парадигма: Монографія. – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2002. – 134 с.
3. Мартиненко С.М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: Монографія / С.М. Мартиненко. – К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008. – С. 434.
4. Юрева Л.М. Історія. Культура. Психічні розлади та розлади поведінки. – К., 2002. – С. 45.

Хміль І.Ю.

аспірант, старший викладач,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

ДО ПИТАННЯ СУТНОСТІ СТРУКТУРИ ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Оволодіння знаннями, уміннями та навичками з медичного правознавства здійснюється за активної участі здобувачів освіти, яким надана можливість планувати траєкторію особистісного розвитку, визначати шляхи досягнення навчальних цілей, відстежувати власну успішність із метою професійного самовдосконалення. У структурі предметної компетентності майбутніх лікарів виокремлюємо мотиваційно-ціннісний, гностичний, діяльнісний компоненти, які знаходяться у нерозривному взаємозв'язку і взаємозалежності.

Зокрема, необхідною складовою мотиваційно-ціннісного компонента предметної компетентності майбутніх лікарів є мотиви. «Мотив як усвідомлена спонука до певної дії, – зазначає С. Рубінштейн, – власне і формується від того, як людина враховує, оцінює, зауважує обставини, в яких вона перебуває, усвідомлює мету, що перед нею постає. Від ставлення до них і народжується мотив із його конкретною змістовністю, необхідною для реальної життєвої дії, що його породжує, але, щоб стати таким, він повинен сам формуватися» [2, с. 564]. Можна

засвідчити у зв'язку з цим, наявність безпосереднього зв'язку і взаємозумовленості характеру мотивації й результативності навчання, пізнавальних інтересів, потреб студентів-медиків.

Тобто мотивація є системою мотивів, що детермінують певну діяльність, а мотив відповідно належить суб'єкту діяльності та є його стійкою особистісною властивістю, що з середини спонукає до певних дій. З огляду на це, особистості притаманний цілий комплекс мотивів: внутрішні (характеризуються психологічними властивостями); зовнішні (умови діяльності) [1].

У такому контексті, мотиваційно-ціннісний компонент предметної компетентності визначено нами як професійно-особистісну характеристику, що відбиває систему ціннісних ставлень майбутнього лікаря до професійної діяльності та її результатів і забезпечує умови для реалізації професійних функцій у процесі виконання посадових обов'язків.

Серед провідних мотиваційних складових, що характеризують предметну компетентність майбутніх лікарів, можна виділити: мотиви інтересу до обраної професії; мотиви, пов'язані з відображенням особливостей професійної діяльності медичного працівника; мотиви, що дозволяють особистості розвиватися у процесі професійної діяльності (саморозкриття, самоствердження, самореалізація). Можемо стверджувати, що мотиваційно-ціннісний компонент виконує стимулюючу функцію.

Таким чином, оволодіння майбутніми лікарями предметною компетентністю у процесі вивчення медичного правознавства сприяє виробленню соціально-активної поведінки, яка виявляється в дотриманні правомірної поведінки, виборі поведінки в межах визначених нормами права.

Наступним компонентом предметної компетентності майбутніх лікарів визначено гностичний. Він передбачає наявність у студентів уявлень про характер розвитку своєї професійної галузі, про шляхи досягнення успіху в обраній сфері діяльності, володіння знаннями з медичного правознавства, розуміння сутності предметної компетентності особистості, механізмів її прояву, готовність до постійної самоосвіти на протязі всього життя. Гностичний компонент виявляється в умінні майбутніх лікарів свідомо контролювати результати навчальної діяльності, рівень власного особистісного й професійного розвитку. З огляду на це, гностичний компонент

предметної компетентності передбачає наявність у майбутніх лікарів знань та усвідомлення важливості цих знань в обраній професії.

Визначення діяльнісного компонента у структурі предметної компетентності майбутніх лікарів обумовлено тим, що засвоєння спеціальних знань з медичного правознавства необхідний, але недостатній елемент змісту предметної компетентності. Важливим вбачається засвоєння студентами не тільки визначеної системи знань, а й розвиток здатності застосовувати отримані знання для успішної професійної діяльності. Діяльнісний компонент характеризується готовністю діяти, керуючись правовими знаннями і переконаннями, відповідно закону: застосовувати свої права, виконувати обов'язки, а також уміти відстоювати свої права у випадку їх порушення.

Отже, презентовані нами структурні компоненти предметної компетентності майбутніх лікарів виступають як єдиний цілісний план особистісної організації, вони знаходяться в нерозривному взаємозв'язку і взаємозалежності один з одним та не можуть функціонувати ізольовано. Розвиток цих складових, їх цілісне формування повинно забезпечуватися в системі професійної підготовки медичних працівників та бути нерозривно пов'язаними із її змістом, методикою презентації знань, педагогічною компетентністю викладачів, знаннями, уміннями студентів з медичного правознавства.

Список використаних джерел:

1. Довмантович Н.Г. Аналіз мотивації навчальної діяльності студентів у медичному училищі. *Нова педагогічна думка*. 2017. № 1. С. 78–80.
2. Рубинштейн С.Л. Проблемы общей психологии. Москва: Педагогика, 1973. 424 с.
3. Тернопольская В.И., Бакулина О.С. Особенности формирования профессиональной компетентности будущих специалистов по налогообложению и таможенному делу. *International scientific journal «Progress»*. Tbilisi: International Publishing House “Progress”, 2018. № 1-2. Р. 94-97.
4. Тернопільська В.І. Структура професійної компетентності майбутнього фахівця. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного ун-ту. Серія: Педагогіка*, 2012. № 9. С. 208–213.